

**Uunga siunnersuut: Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut Inatsisaata
allangortinnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2020-meersoq.
Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq**

pillugu

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiitaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiitaliap suliarinninnermini inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut, Siulittaasoq
 Inatsisartunut ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasup tullia
 Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut
 Inatsisartunut ilaasortaq Rachel H. Ingemann, Demokraatit
 Inatsisartunut ilaasortaq Bo Martinsen, Demokraatit
 Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jerimiassen, Atassut
 Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut

UKA20-mi ulloq 6. oktober 2020-mi siullermeerinninnerup kingorna siunnersuut ataatsimiitaliamit misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisai siunertaalu

Kattunnerit suliarineqarnerini aningaasanut kaaviiartitanut killissaliussat allannguutaat – Malittarisassani atuuttuni nunami namminermi kaaviiartitsinermik paasinninneq atorneqarpoq, inatsimmi kattunnermut nakkutilliisussaataanermut malittarisassat suliffeqarfinnut kattuttunut pineqartunut atuutissappata taakku ataatsimoorlutik kalaallit Nunaanni minnerpaamik ukiumut 100 mio. kr.-inik kaaviiartitaqartussaallutik. Nunami namminermi kaaviiartitsinermik paasinninnerup kisimi atorneqarneratigut, nunami allami suliffeqarfimmit (Kalaallit Nunaata avataani kaaviiartitaqartumit) peqataaffigineqartumik kattunnermi kattunnermi nakkutilliisussaatitaaneq atuutinngeratarsinnaavoq. Taamaammat aningaasanik kaaviiartitanik paasinninneq, nunap nammineq iluaninngaaniit nunat tamalaat akornanni aningaasanik kaaviiartitsinermik paasinninnorlugu siunnersuutikkut allanngorneqarpoq.

Nalunaarutiginnittarermik aaqqissuussineq (Whistleblower-ordning) – Paasissutissat tunniunneqartut ingerlateqqinnejangannginnissaat pillugu nalunaarutiginnittut toqqisisimaneunissaat anguniarlugu nalunaarutiginnittarermik aaqqissuussineq atuutereersoq inatsisitigut tunngavissinneqarpoq.

Allaffissornikkut akiliisitsissutissamik akiligassiisarneq – Unammilleqatigiinnermi Aalajangiisartut allaffissornikkut akiliisitsissutinik akiligassiisarnissamut piginnaatitaaffilerneqarput, suliffeqarfiallu pineqartup pisuutitaanerminut akuersineratigut suliallu eqqartuussivilersuussinertaqanngitsumik naammassineqarsinnaaneranut isumaqataalluni nalunaarneratigut sulianik eqqartuussivilersuussinertaqanngitsumik naammassinnissinnaatitaalerlutik.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siullermeerinninnermi siunnersuut taperserneqarluarpoq. Pisuni assigiinngitsuni sumut saaffiginninnissaq ilisimassallugu innuttaasunut ajornarsinnaassammat nalunaarutiginnittarermut aaqqissuussinermik ataatsimik (ataatsimoorussamik) pilersitsisinnaanera isumaliutigineqarsinnaasoq oqaatigineqarpoq.

Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 26. november 2019-imiit 27. december 2019-imut tusarniaassutigineqarsimavoq, peqatigitillugulu Namminersorlutik Oqartussat tusarniaasarnermut nittartagaanni saqqumitinneqarsimalluni.

Tusarniaaneq pillugu ataatsimiititaliaq allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Ataatsimiititaliap siunnersummik sularinninnera

Kattunnernik nakkutilliinerni killiliussat nalingi

Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq Grønlandsbankimit kiisalu Sulisitsisunit (GE-mit) oqaatigineqartoq, siunnersuutaqqaaqtumi kattunnermik nakkutilliiviginittussaanerup atuutilerfissaanut killiliussat nalinginik (100 mio. kr.-iniit 50 mio. kr.-iniillu) 25 mio.-kr.-inut kiisalu 10 mio. kr.-inut appaaniarnerup suliffeqarfifit kattunnernut atatillugu aningaasartuuteqarnerulerterat nassatarisinnaagaa, taamaallunilu aamma ilaatigut kinguaariit nikisinneqarnerisa ajornarnerulerterat nassatarisinnaallugu. Tamanna tunngavigalugu killiliussat nalingi maannakkut atuuttut Naalakkersuisunit aalajangiusimaniarneqarput (100 mio. kr.-it kiisalu 50 mio. kr.-it) kiisalu tusarniarneqartunit aamma siunnersuutigineqartutut nunat tamalaat akornanni kaaviiartitsisarnernut atugassarititaasut eqqunniarneqarlutik.

Illuatigut naliliussanik appasippallaartumik killiliinikkut inuussutissarsiornermut ajortumik sunniisinnaaneq illuatigullu naliliussat qaffasippallaartumik inissinnerisigut pisortat nakkutilliiviginissinnaannginnissaannik niuernikkullu ajortumik sunniutaasinnaasunik

oqimaaqatigiissaaraluni killiliussat nalingi aalajangersarneqartariaqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Killiliussat nalingi aalajangersarneqarsimasut naleqqussarneqassanersut Naalakkersuisunit ingerlaavartumik nalilersorneqartassasut ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Nalunaarutiginnittarermik aaqqissuussinerit (Whistleblower-ordninger)

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa nalunaarutiginnittarermik aaqqissuussinermut sinaakkutissamik qulequttanik attuumassuteqarsinnaasunik tamanik imaqartumik aalajangersaasinnaaneq ajornakusoorsinnaasoq. Taamaalluni assersuutigalugu suliat isumaginninnermut imaluunniit suliat unammilleqatigiinnermut neqerooruteqartitsisarnermullu tunngasut teknikitaqarsinnaasut pillugit innuttaasut oqartussanut saaffiginnissinnaanissamut pisariaqartitsinerat assigiinngisitaarsinnaavoq.

Naalakkersuisulli ataatsimiititaliamit kaammattorneqassapput innuttaasut nalunaarutiginnittarermik aaqqissuussinernut assigiingitsunut piusunut –siunissamiluunniit piulersinnaasunut – saaffiginnissinnaanerannik sapinngisamik piuminarsaasinnaaneq isumaliutigeqqullugu. Assersuutigalugu sullissivik.gl. aqqtigalugu aaqqissuussinerit assigiinngitsut pillugit tamakkiinerusumik paasisaqarsinnaanermik pilersitsisoqarsinnaaneq isumaliutigineqarsinnaavoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai

Naalakkersuisut paassisutissiipput suliffeqarfiiit kattunniarlutik isumaqatigiissuteqartut, akitsummik Unammilleqatigiinnermut oqartussanut suliap ingerlanneqarneranut atatillugu akiliuteqartassapput. Akitsuut aalajangersarneqarpoq Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu suliffeqarfiiit kattunnerannik nalunaaruteqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 10 marts 2016-imeersoq naapertorlugu. Akitsummik 50.000 kr.-inik annertussusilimmik ingerlatsisoqarpoq, pisariillisagaasumik kattunnermk nalunaaruteqarnermut. Kattunnermk tamakkiisumik nalunaaruteqarnermut tamatuma saniatigut akitsummik suliffeqarfiiit peqataasuut kaaviiartitaasa 0,015 %-anik annertussuseqartumik akiliuteqartoqassaaq, taamaattoq qaffasinnerpaamik 1,5 mio. kr.-inik. Kaaviiartitanut aalajangiinissamut tunngaviusut, killilimmik annertussusilimmik, allanngortinneqarnerisigut, inuussutissarsiortut ilassutitut allaffissornermut aamma aningaasaqarnermut aningaasartuuteqartinneqassapput. Aningaasartanut killissaliussat 100 mio. kr.-inik aamma 50 mio. kr.-niutinneqassapput. Taamaattuminguna maannakkut suliffeqarfissuit nunatsinni kaaviiartitsinngitsut, kisiannili nunanut allanut avammut tuniniaasartut, suliffiit kattunneranni misissorneqartartussaasut.

Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni akitsuutinik aalajangersaanermut inatsisitigut tunngavissiissut unammilleqatigiinnermut inatsimmi § 18-im i nassaassaasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Unammilleqatigiinnermut inatsisip akuersissutigineqarnerani akitsuutit annertussusissaat erseqqinnerusumik suliarineqanngillat.

Taamaattori inatsimmut nassuaatini nalinginnaasuni ima allassimasoqarpoq (immikkoortoq 4-mi):

"Periarfissamik taassuminnga atuinermi suliffeqarfinnut nalunaarutiginnittunut aningaasaqarnikkut sunniuteqassaaq, kisianni taamaallaat Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfijup nakkutiginninnermini aningaasartuutaattut annertussuseqartunik" [ataatsimiitaliamit erseqqissaaserneqartoq]

Akitsuutit taamaallaat pisortat kattunnernik suliariinninnerminni aningaasartuutaannik matussusiisussaanerat akitsuutit atuuffissaattut nalinginnaasumik paasinnittarnermut naapertuulluarpoq. Taamaammat 1,5 mio. kr.-inut annerpaaffiliineq qaffasinaagaasimasutut isumaqarfigineqarsinnaavoq. Suliffeqarfissuarnik marlunnik katillugit mia.-ilikkaanik kaaviiartitsunik kattutsitsinerup katitigaasorujussuusinnaanera, immaqalu avataanit immikkut ilisimasalinnit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsiviusinnaanera ataatsimiitaliamit mattunneqarsinnaanngilaq, tamannalu suliariinninnermut mio.-ilikkaanik aningaasartuuteqartoqarneranut tunngaviusinnaalluni. Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni naatsorsueriaatsimut aningaasanillu annertussusiliinermut tunngavissiisinnaasumik kattunnernik ingerlanneqarsimasunik misissuinernik maanna misilittagaqartoqalereersimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut ataatsimiitaliamit qinnuigineqarput?

Ataatsimiitaliap inassuteqaatai

Siunnersuut **akuersissutigineqassasoq** **ataatsimiitaliamit** **isumaqatigiittumit** inassutigineqarpoq

Ataatsimiititaliap taamak oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimaneratut paasinnilluni siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

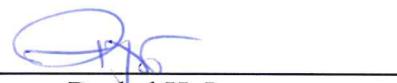
Henrik Fleischer
Siulittaasoq

Sofia Geisler
Siulittaasup tullia

Hermann Berthelsen

Rachel H. Ingemann

Bo Martinsen

Aqqalu Jerimiassen

Tillie Martinussen